

ప్రదేశం, పరిస్థితులు గాక, మనసు ఒక్కటే
మానవునికి ఆనందాన్ని కాని, బాధలను కాని
తెస్తుంది.

-లా ఎస్టేంజ్

వెట్టిచాకిరిలో రక్షక భటులు!

తళ్ళుడం, తల్వళ్ళ మరలబొవడం నర్సన్నధారణ మైంది. అలాంటి సంఘటనల్ని పాలకులు నిర్వాహకుల కంటే వ్యవస్థాపకంగా ఏదో పాపాపాత్యంబు చూపి వడ్డెవడ్డె ప్రకటనలు చేయడం, దర్వాజులకు ఆదేశించడం, వివాహం చేయటం కాలంఘడి అ తల్వళ్ళ ఆ నివేదికలను అణకిరిగించడం మామూలుగా మారేది. ఇదేదో కేంద్రంలో ఎన్నికలు ప్రభుత్వం ఆకారంలోకి వచ్చిన తల్వళ్ళతో, అటు ఆంధ్రప్రదేశ్ వైస్రొగ్గేషీ, ఇటు తెలంగాణలో టీఆర్ఎస్ (టిఆర్ఎస్) ఆధిపత్యంలో వచ్చిన తల్వళ్ళతో ప్రారంభమైనది వెన్నడం లేదు. ఇది మిగిలి సుదూర కోసానన ప్రాయంగా ఉన్న విచారణ కమిటీల నివేదికలు వెలుగు చూడకుండానే మిగిలిపోతున్నాయి. అందుకే కొన్ని దూరా పాలకులు సాంఘికంగా కొనసాగుతున్నాయి. అందుకు చొరాలుకాకలో దశాబ్దాల తరబడి సాగుతున్న తెన్నెవారి నజీబ్ సాక్ష్యంగా చెప్పొచ్చు. ఆర్యో వ్యవస్థ అన్నా మరో పేరుతో పిలిచినా ఎంతో కాలంగా ఈ దున్నుప్రదాయం వర్తింజుతునే ఉన్నది. 1857నాటిప్రథమ స్వాతంత్ర్యం నల్వాయం తల్వళ్ళ భారత్వం తమ పట్టును మరింత విధిచేయడంకు నాటి ఆగ్నేయులు 1861లో భారత్ వారీలు చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. నేటికీ అదే ఆచులవు తోనే, ఆ చట్టప్రకారం వారీలు ఉన్నతాధికారాలకు నచకారంయేడుకు అప్పట్లో ఆర్యో వ్యవస్థను ట్రిబియల్ ప్రవేశపెట్టింది. ఇన్ని దశాబ్దాల గడిచినా ఆ చట్టాన్ని ఏదో ఒక దశవందల కొనసాగుస్తూనే ఉన్నాయి. దేశంకాక ఈ వ్యవస్థ కొనసాగుతునే ఉంది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్కోలో ఎన్నోసార్లు ఈ విషయం పాలకుల దృష్టికి వచ్చింది. 1979లో ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి పింగళెన్నారెడ్డి ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా పరిగణించి ఈ వ్యవస్థను రద్దు చేయని నిష్పాదన 19న జనవరి.0.612 ద్వారా ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ప్రత్యామ్నాయంగా ఆ ఆర్యో వ్యవస్థను ఉపయోగించకుండాన్ని అధికారులకు కాంపెన్సే లో అలవెన్సు లు రూ.125 నుంచి రూ.150 అదనంగా చెల్లించాని ఆదేశించారు. అయితే ఒకటి, రెండు నెలలు తాత్కాలికంగా ఈ వ్యవస్థ ఆగిపోయినా తల్వళ్ళ యధావిధిగా కొనసాగించారు. అటు ప్రభుత్వం ఆర్యో కాంపెన్సే లో అలవెన్సు తీసుకుంటూనే మరొకరక ఆర్యోని నియమించుకోవడంతో అటు డబ్బుబోతున్నది, ఇటు ఆ వ్యవస్థను నియంత్రిం చలేకపోవడంతో 1988 అక్టోబరు 31న కాంపెన్సే లో అలవెన్సు ను నిలిపేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. అలవెన్సు ను రద్దు చేయడంతో ఆర్యోలను నియమించు చనేయడం గ్రేసీంగ్గల్లో ఇచ్చినట్లు యింది. దీంతో ఈ వ్యవస్థ మిల్లలకాగా పెరిగి పోయింది. ఇండువల్ల వారీలు కానిస్టేబుల్లు అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటు నారనే విషయం 2004లో

వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు ఖైరద్దీన్ రాజశేఖర్ రెడ్డి దృష్టికి రావడంతో ఆయన తీవ్రంగా సునింపింది రద్దుకు వర్తించు తీరుకుంటున్నట్లు ప్రకటించాడు. అయినా అది ఆశానరూపం దాల్చలేదు. సుమారు ఐదేండ్ల పనిచేసే వారిని ఆర్థికంగా నిలువ మింపజేసేవారిని నిలబెట్టడం ఉన్నా సినీలో పోలీసు కానిస్టేబులుకు కూడా ఘోరంగా రాష్ట్రాధ్యక్షుడు వినియోగించుకుంటున్నాడు. 2005లో రెండో పరిపాలన సమర్పణ అనంతరం, 2008 మరోచేతన సవరణనంతరం సైతం దాన్ని రూపు మార్పాలని నూపించాను. 2009లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆర్థికంగా పనిచేస్తున్న కానిస్టేబుల్ల మురళీశాస్త్రి ఆన మానానంద మనోజు తండ్రి తండ్రికి స్వేచ్ఛ వర్తించు మోక్షాంశు శాసనపరిషత్తున్నాడు. అది యేడాది ఎని ప్రభుత్వం ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎత్తివేసింది. 2013లో ఆస్తుల రాజ్యాంగం సవరణకు వెంటకొనబడ్డందుకు సత్కృతితో పార్లమెంటులో స్టాంపు నంపుం కూడా ఆర్థిక వ్యవస్థను రద్దు చేయాలని అభిప్రాయపడింది. కేళేశ్, కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో ఆర్థిక వ్యవస్థను రద్దుచేస్తూ గతంలో ఉత్తర్వులు వెలువడాయి. తమిళనాడు ప్రభుత్వం 1979లో సినీ సాగించి వ్యవస్థ రద్దుకు ఉత్తర్వులు జారీ చేసినా కొనసాగిం పడడం వల్ల మద్రాసు ఫ్రాన్కర్ల జెడెస్ ఆగ్రహావేశానికి దారితీసింది. మహారాష్ట్రలోని అధికారి మహేశ్ కుమార్ దాఖలు చేసిన ప్రజాప్రయోజనాల వ్యాజ్యంపై విచారణ నందర్బంగా నాలుగునెలల్లో ఆర్థిక వ్యవస్థను పూర్తిగా రద్దు చేయాలని ఆదేశించింది. ఇది ఎన్నిసార్లు పాఠకుల వద్దపడే ప్రకటింపాలి. ఆధిపత్యంపై వాస్తవికంగా ఆర్థికవ్యవస్థపూర్వకంగా దూరం కాలేదు. గతంలో ఉన్నత చదువులు చదివినవారు కా కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగానికి ఇష్టపడేవారు కాదు. ప్రస్తుతం సినీద్యోగ రక్తస్థి ప్రభలి జీవనాధారం లేక ఇదే పదివేలని అనుభవించే వారు. ప్రభుత్వం అధికారం దిగ్గి చదివినవారే కాదు పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ అభ్యసించిన వారు కూడా వ్యవస్థాపక ఉద్యోగాలు. అటువంటి వారితో ఇంటి వసలులు కేసులు ఉంటుంది ఎంతవరకు సమజానికి ఇంటి అంటినివాలి. లక్షలాది రూపాయలు ప్రజాధనం వెచ్చించడమే కాకుండా ఆయుధాల వినియోగం, శాంతిభద్రతల పరరక్షణ విషయంలో పూర్తిశక్తి ఇచ్చి నంపుచేయడమే శక్తివంతమైన వారు ఎవరు. ప్రభుత్వం వారు ఎవరు. ప్రభుత్వంని చేతులతో ఇంటి వసలులు చెయ్యడం ఎంతవరకు న్యాయమోఘట్టలు మనసుపెట్టి ఆలోచించాలి. ఆలతచదువు చదివి ప్రభుత్వ ఉద్యోగం చేస్తున్న వారు ఆత్మాభిమానం సంపత్తిని కలగించి వసలులు చేయాలి. రాష్ట్రంలో ఉంటే వారు పడుతున్న మనోవేదన అంతా ఇంతా కాదు. ఆర్థిక అనే పేరుతో అన్నిశాఖల్లో లేవెడోయినా ఇది ఏరూపంలోనూ, ఏ శాఖలో ఉన్నా కూకటివేళ్లతో ఉంటే చేయాలి. వారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులే, సాటిమనుషులు అన్న విషయం ఎప్పుడూ విస్మరించరాదు. అధికరిగా వారితో ఆత్మగౌరవం ఉంటుంది. దానికి దూరం కలగకుండా కాపాడుకుంటే అవతానం కల్పించాల్సిన బాధ్యత పాలకుల కనీస కర్తవ్యం.

పువ్వును కాని, సీతాకోక
చిలుకను గాని రూపాన్ని బట్టి
నిర్ణయించు. కాని మనిషి
విషయంలో మాత్రం అలా
చేయకు.

6 గతాన్ని సమీక్షించుకొని వాడు,
వర్తమానాన్ని ఆలోచించని వాడు,
భవిష్యత్తుపై ఆశ లేనివాడు
శుభమును చూడడు.

రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్

పెంట్స్

ప్రజావాక్కు

బాల్యాన్ని చిభిమేస్తున్న కేన్సర్

మనదేశంలో చివరికిది నీరులా కేక్కు భూతం మిగిలిస్తుంది. దురదలతో మనం బెదిరిపోము. ఈమధ్యమందిలో భారత ప్రభుత్వం వారివారి క్రియశీలతలకా వ్యవస్థలనుపాలని చేసేందుకు ఆలోచిస్తున్న సంస్థ ప్రభుత్వానికి గట్టి బాటకొరలేలు జాలో చేపొంది. జీవవ్యవస్థ, గెవ్వరిందో కనిపించే కేక్కు భూతం ఇప్పుడు పేద, ధనత, పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాలని బేదం లేకుండా బాధానాసిక్కు కూడా మనలోగోరుంది. మనం ముందు, మనదేశంలో, రెండోవూ, నూర్తొ బాధానాసిక్కు, బెర్తొ బాధానాసిక్కు వంటికేక్కుర్తొ చిన్నారలను సమర్థింపడుతున్నాము. బాదానాసిక్కు ఆలోచిస్తున్నప్పుడు ఆదిగతకేక్కుమ, మధ్యమధ్యంలా దేశాలోని బాధ్య కేక్కుర్తొ భారం అధిగతకేక్కుమ. ఉంది.

మనదేశంలో మొత్తం కేక్కుర్తొ మొత్తం 1.6 నుంచి 4.8 శాతం వరకుమనదేశాక్షగ్గ రంటి తక్కువమందున్న బిల్లిర్తొ కనిపిస్తోంది. ప్రతి యేటా సుమారు 75జీవీ మంది బిల్లిలు ముందు గుంపున నాణ్యమైన ఆలోచి నున్నవారికే సంస్థ తెలిసింది. సగ్గర ఆలోచనకా, నాణ్యమైన ఆలోచి సంరక్షణ ద్వారా కేక్కుర్తొ సమస్యని అధిగతం అందువచ్చని అయితే ఈ దేశాగ ప్రభుత్వాలూ, స్వస్థులందరినీ సుంద్యలు మరింత క్రియశీలతంగా వ్యవస్థలనుపాలని ఆలోచిని నిపుణులు తెలియజేయాలి.

ప్రతిపక్షాలది గురివింద గింజ నైజం

టీఆర్ఎస్ స్థాపించిన మొదట్లో కేసీఆర్‌పై ఎన్నో విమర్శలు
 చేశారు ప్రజాప్రతినిధులు.జ్యోతిర్‌లింగం,బలరంగేణ్‌డమ్ టీఆర్ఎస్‌ను పార్టీలో
 తెలంగాణ పార్టీలందరూ ఆదవవర్గం అని, తోకవేసిదేసి వెన్నేసి
 పోవలందనడం.టిఆర్ఎస్‌లో తెలంగాణపార్టీని ముఖ్యమంత్రి
 అయ్యాక కూడా కేసీఆర్‌ను విమర్శిస్తున్నాయి. ఆ విమర్శలు
 ఇంకా కొనసాగుతున్న ఉన్నాయి. టీఆర్ఎస్‌ను విమర్శించే
 బలంగా దానిపై చిరునవ్వు గీస్తున్నామని ప్రజాప్రతినిధులు
 భారత రాష్ట్రపతికి కాదని బందిపోట్ రాష్ట్రపతి అని ఒకరు
 తెలంగాణ కేసీఆర్‌ను టీఎస్‌ఎస్ తప్పుదారి మరొకరు
 ప్రజలను వంపించిందనకే టీఆర్ఎస్ అని ఆరోపించారు. తెలంగాణ
 ఇన్ పాటింగులేని కేసీఆర్ దేశాన్ని ఎలా పాలిస్తోందని ఇలా ఎన్నో
 విమర్శలు. ప్రతికూటాన్ని ఏకపక్ష ముకుముద్దగా కేసీఆర్‌పై
 విమర్శలు చేసా దేశాన్ని. ఈ విమర్శలకు ప్రజలే తగిన
 సమాధానం చెబుతారు.

-మిథునం, హైదరాబాద్

దినావస్థ ప్రజలదే

చంద్రబాబు దీనావస్థ అంటూ కొంత మంది వెకిలి వ్యాఖ్యలు చేయడం సరికాదు. అయితే నానాని దీనావస్థ ప్రజలకు చంద్రబాబు అనిపించుకోనిది. ఆయనను చూస్తే అస్థం మీదే లేడు. తెలుగు రాష్ట్రాల అభివృద్ధి చెందడాంటేనే ఆదీ చంద్రబాబు కృషి ముఖ్యమే. ఆ వాస్తవం గ్రహించిన ప్రజలు ఇప్పుడు ఆయనను బ్రాహ్మణం పదమతంగా. సగంశాస్త్రీ చంద్రబాబుగా భావిస్తున్నారు. వెకిలి వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నవారికి శివసనానం. గ్రామాల రైతులు, చట్టబాధితుల కిట్టిన గుండ్లు వర్తనాశీతం. మహిళల రక్షణ లేదు. యువతకు ఉద్యోగాలు లేవు. నిజానికి దీని వల్ల చంద్రబాబు చంద్రబాబుగా మారిపోయింది.

၂၃၂

-జిరామకృష్ణ, ఏలూరు, ఏలూరుజిల్లా

మెరుగైన సేవలు అందించాలి

తపాలశాఖ మరిన్ని మెరుగైన సేవలు ప్రజలకు అందించాల్సిన అవసరం చాలా ఉంది. 75 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో చాలా పోస్టాఫీసులలో జప్తుచేసిన మెరుగైన మౌలిక వసతులు కల్పించకపోవడం విచారకరం. చాలా పోస్టాఫీసులలో మనియార్డర్, రిజిస్ట్రేషన్, రిజిస్ట్రార్ ప్యాపర్ల వేసే సౌకర్యం లేదు. ముదల కెంద్రాలలో ఉంటే పోస్టాఫీసులలో కూడా సౌకర్యాల లేవు. ఈ కారణాల వల్ల చాలామంది డ్రైవేర్ల కోరికలనుగెలపే ముగ్గురూపాలుగా చాలా దూరం. తపాలా కార్యాలయాలు మార్పుచేయాలి అన్నవిధాలా కంప్యూటరీకరించడానికి అధికారులు వ్యర్థలు తీసుకోవాలి.

-షేక్ అస్లాం షరీఫ్, శాంతినగర్

ఎడిట్ పేజీకి..

ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు పంపగోరవారు ఈ కింది ఈ మెయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు. e-mail : editpage@vaartha.com

గ్రామస్వరాజ్యం వట్టిమాటే!

ప్రజా ఒత్తిడి తట్టుకోలేక వడ్డీకి అప్పులేల్చి మనులువేసి అపితల్లి మార్గం లేక అత్తమాత్యలు చేసుకొన్న సంఘటలు కూడా బోటు చేసుకొన్నాయి. తాతాజా కేంద్రం తమకు వంచిన నిధులను తమకు తక్షణం జ్ఞాపాలంటూ నర్తంచులు రోడ్డుకొల్లిన వరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఇక ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అయితే నర్తంచుల వరిస్థితి మరింత దారుణంగా ఉంది. గ్రామ వలంటీర్స్ వ్యవస్థ ప్రజలకు కొంత మేరకు ఉపయోగపడుతున్నాడేమోనాని నర్తంచులను మాత్రం ఉజ్జు వ విగ్రహాలుగా మార్చేసింది. రాష్ట్రంతో మరిన్ని అధికారాలు కావాలని, పట్ల ప్రకారం తమకు జ్ఞాపొల్లిన నిధులు జ్ఞాపాలని కేంద్రంపై గావకేటలు పెట్టే రాష్ట్రాల అధినేతలు, స్థానిక నన్నెలకు పట్ల ప్రకారం జ్ఞాపొల్లిన నిధులు, అధికారాలు జ్ఞాపదానికి వెనుకాడడం ఎంతవరకు నమంజుమో అత్యవసరాలనే చేసుకోవాలి.

మకున్న కోర్కె తర్వాత కూడా దైవం కోసం వరలా ఇవ్వక పోతే, కోర్కెలు తీర్చగలగటానీ అవ్వవు, తాము చెల్లించిన కాసులు, డిడ్డిజులు తిరిగి ఇవ్వాలంటూ 'మాధవుసమతీ రాజస్వదేవుడు...' అంటూ భక్తులు చేములవాడవడం రాజరాజేశ్వరీ స్వామిని చేడు కావడం అలాడిగా మన్నన్న సంప్రదాయం. భక్తులు సమగ్రించిన కోర్కెలను చెల్లించగలగతీ ఆయన దగ్గర లక్ష్మీ ఉండవచ్చునని ఏదో ఒక వరం ఇచ్చి వంపుతారానీదే వరం ప్రగాఢవిశ్వాసం. ప్రజా స్వామ్య వ్యవస్థకు మూలస్థంభాత్మక స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులు (సర్పంచుల) పరిస్థితి ఆయనకు అర్థమవుతున్నది. వంచాయతీ అని నిధులు, విధులు ఇస్తూ, పట్టణాలు తెచ్చాం, తెన్నూనూ, స్వాతంత్ర్యం, పచ్చినప్పటి నుండి పాలకులు ప్రభుత్వం మీద ప్రభుత్వం గుప్పిస్తూనే ఉన్నారు. కొత్త అధికారాల మాట దేవు డెదరు ఉన్న అధికారంతో ఎవరు చేసుతున్నారు. కేంద్రం ఇచ్చిన నిధులను కూడా మోకారోడ్డుతున్నారు. అందుకే అయ్యా మూకేమీ ఉన్నట్టే చట్టాలు చేసి అదనంగా అధికారాలు, నిధులు హవాల్లిన అవసరం లేదు. రాజ్యాంగసంవరణ ద్వారా కల్పించిన ముప్పై తొమ్మిది ప్రభుత్వ శాఖలను గ్రామస్థాయిలో తమకు బట్టిగలిచి కేర్రల నాణ్యత నిధుల వాడుకలందా ఉండే అదే పద్ధతి అని ఆయన అన్నారు. ఎంతోకాలం చేడుకుంటున్నారు. పచ్చటిలో రాజస్వరం కల్పించిన 29 అధికరణలో కేవలం 13 మాత్రమే ఇచ్చారు. ఆ 13కూడా అధికారం కాగితాలకే పడిపోయి పోయి. ముఖ్యమంత్రి ప్రపంచం విన గ్రామస్థాయిజ్ఞుల అధికారం స్థానిక సంస్థల అన్నది ఒక ముఖ్య అంశం. భారత రాజ్యాంగంలో కూడా స్థానిక సంస్థలకు అవసరమైన అధికారాలు, నిధులు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వ వర్తలు తీసుకోవాలని నువ్వంగా సూచించారు. నిధులు, విధులు అప్పగించడంలో ఉపాధి, ఆహారీ అని కాదు. పరమ అధికారంతో కూడా మోకారోడ్డుతుంటే ఉన్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత 2018లో కొత్తపంచానీ రూపకల్పన చేశాం. స్థానిక సంస్థల రూపురేఖలే మారిపోతాయని, స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధు లకు చిట్టచుక్కల ఇవాల్లీన అధికారం ఇవ్వనామని కూడా చెప్పారు. కానీ ఇవాల్లీ అమలుకు నోచుకోలేదని చెప్పిచ్చారు. వాన వానం వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు తొలిస్థానం ఎన్నో అధికారాలు నిధులు ఉండేవి. కానీ రాసునాను ఒక వ్యూహా ప్రకారం స్థానిక సంస్థలను నిర్బంధం చేశారని చెప్పిచ్చు. అధికారంతో పాల్లీలు మారినందుకు, చివరకు ముఖ్యమంత్రులు మారినప్పుడు వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో మధ్యలు చేయడం అనవాయితీగా మారి పోయింది. వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను మరింతవటివ్వు చేసేందుకు వర్తలు తీసుకుంటున్నట్లు చెప్పానే మరోవశక్తి సర్పంచులను ఉత్తివపగిలగలగా తయారు చేయడం ఏనాడీ నేమీ అరంభ ప్పయ్యింది. ఎన్నో కమిటీలు తేశారు. ఆ కమిటీలు దేశావ్వస్థంగా మారడం వీలే క్రికెట్టయిలో పర్వతలను అధ్యయనం చేసి స్థానిక సంస్థలను బలోపేతం చేయాలైన అవసరాన్ని గుర్తించి నువ్వుమైన నిపావర్చులు చేశాం. కానీ వాటిని అవకాశంకూడా, వాస్తవ పరిస్థితులకు పరిశీలిస్తే పాల్గొంటుం లేకుండా వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను అందరూ అలాకాకపో పాడుపెట్టివారు. తమ

రాష్ట్రమునాయులు

అధికారాలకు, ప్రాజాస్వామికి దిబ్బతలులుతుచుచు భయమెఱచుచు కాలాటం. అన్నిటిలోకంటే బాధాకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఈ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ద్వారానే రాజకీయ ప్రవేశంనకి ఉన్న ఆ స్థానికుల వేదన కొందరు అధికారులు కూడా పరిహారాలు నిర్వహిస్తూ తిరుగుబాటు ప్రయత్నాలపడం విచారకరం. వాస్తవానికి దేశంలోకానీ తిరుగుబాటుకాల్లో అనేక వేల తరలలో ముగ్గురులంతగా పేద తిమ్మకన్న నాయకుల్లో అధికశాతం పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ నుంచి పైకి వచ్చినవారే. సర్దుబాటుగా, సమితి అభ్యర్థకులుగా, జిల్లాపరిషత్ అభ్యర్థకులుగా పనిచేసినవారే. ప్రజాసమన్వయ, ముఖ్యంగా గ్రామీణ సమన్వయ పట్టి మంచి అవకాశాల ఉటంబం. అప్పట్లోనే సర్దుబాటులకు, సమితి అభ్యర్థకుల విశేషమైన అధికారాలు ఉండేవి. పట్టి, విద్యుత్, వైద్యం, జాతీయమే గ్రామీణాభివృద్ధికి సంబంధించిన అన్ని సర్దుబాటులకు పరిశోధనలు చేపట్టేవారే. ఆ కాలానికి సంబంధించిన ఉదాహరణలు చరిత్రకావాలి, బుర్రేలు, సర్దుబాటులకు అధ్యక్షుని పరిధిలో ఉండేవి. సమితి అభ్యర్థకుల అంధేరి అయిన పరిధిలోని గ్రామాలకు సర్దుబాటుల అన్నట్లుగా ఉండేవి. రాష్ట్రపరిషత్తులకుగూడా అటువంటి పరిధికి ఆదరణలే ఉన్నవిగా ఉన్నాయి.

ఒక్క మాట

ప్రజాబలం ఉండేదికాదు. అందుకే కొందరు నాయకులు రాష్ట్ర సామ్యంలో పదులు సామ్యాన్ని చివరకు శాసనసభ్యుడిగా ఎంపిక చేసి అతరూప వర్ణిగా సమితి అధ్యక్షుడిని పదవిని వదిలిపెట్టే పనులు ఇష్టపడకుండా తెలుగు సేవలలో పాల్గొని అవినీతికాంత తత్వాత్మక అలాంటి సంఘటనలు ఎన్నో ఎదురుకావడంతో ఆపివేటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీరామారావు విస్మయపడ్డారు. పార్టీతలపున శాసనసభకు పోటీ చేయాలని అనేక మంది ఊటాలబుడమతూ తెలుగు నేతల డిమాండ్. డిమాండ్ కోసం ఆర్డీపీలోనికి కన్వంతరణంలో దోడంపేటిరాధుకపరంబు సమితి అధ్యక్షుడగా ఉన్న ఎమ్మెల్యే మార్కండేయి పిలిపించి శాసనసభ్యుడిగా పోటీ చేయమంటే సమితి అధ్యక్ష పదవిని వదిలి రావలసి నున్నతగా తిరస్కరించారు. స్థానిక సంగతి అనేవి ఇప్పటికేపూవు పుట్టుకొకానొకరు చూచారు. దాదాపు రెండువేల సంవత్సరాలకొకటి చరిత్ర ఉంది. పరధర్మమునకే కలత చేసే మంది గ్రామములు, గ్రామవ్యవస్థలు అమలులో ఉన్నట్లు ఆధారం ఉంది. అప్పుడు కూడా గ్రామసభలు ఉండేవి. సాధారణంగా గ్రామసభల నిర్ణయంతో అమలు చేసేవారు. వాటి నిర్ణయాలకు ఆవాళి రాజు తిరిగివు వ్యవస్థ ఎంపికలోపామరకొనక ఇప్పటి. ప్రాచీనం నుండి గ్రామవ్యవస్థ ఎవరకే రూపంలో మనవరత కాలానొకటన్నది. 1882లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధి రాకెప్పన్న స్థానిక సంగతిలక ఒక ప్రతిపక్షి కల్పించారు. సామంతత్వం తత్వాత్మక మన నేతలు కూడా ఆవైపు దృష్టిసారించారు. 1952లో మొదటి వంపరపు ప్రజాతాంత్రిక కేంద్రప్రభుత్వం కమ్యూనిటీ డెవలప్మెంట్ కార్యక్రమములు ప్రారంభించింది. ఆవి ఎన్నెన్నో అమలు అవుతున్నాయి.

మేనబాతుకు ఉపయోగపడుతున్నాయో? లేదా? వాటిని ప్రజలకు మరింత దగ్గర చేసేందుకు ఇంకా ఎవైనా మార్పులు అవసరమా? పూరితం వచ్చేదామో? తదితర అంశాలపై ఆధ్వర్యం వహించేందుకు బలపరచడానికే మెహతా ఆద్యక్షతన వేసిన కమిటీ 1958లో ఒక నివేదికను సమర్పించింది. గ్రామీణాభివృద్ధికి నిర్ణయాల తీసుకునే అధికారాలు, స్వేచ్ఛ సాధింక సంస్థలలో ఉండాలని, అవి మూడవ దశలో పూరితంలో ఒకటి భాగంగానే ఉన్నప్పటికీ సూచనలు చేసేందుకు ఆ సూచనల మేరకే రాజధాని, అప్పటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడవదశ విధానాలు ప్రవేశపెట్టాయి. 1964లో గ్రామసంఘా యతీల చట్టాన్ని తీసుకుని రాజధాని, ఆ తర్వాత ఎన్నో కమిటీలు, అధికారాలు, నివేదికల పరంపర కొనసాగింది. ఇక దేశాభివృద్ధిగా ఒకేతరకా మహామంత్రిత్వోత్తమ ప్లయ అమలులో ఉండాలన్న ఉద్దేశ్యంతో 73వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును పార్లమెంటు ఆమోదించింది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ను నవంబరు 1994 మే 30వ తేదీ నుండి ఈపదంలో అమలులోకి వచ్చింది. ఈ చట్టం ప్రకారం రాష్ట్రంలో ఐదవదశ విధానాలు ప్రవేశపెట్టారు. ప్రాచీన నీయాజ్ఞపత్రాలకు ఎంపీటీసీలు, జిల్లాపీటీసీలు అటూ కొత్త చదవులు సృష్టించారు. ఈ ఐదవదశ విధానంపట్ల ఒకరకాలంటే అభ్యుత్సాహం, నీ, ఎంతవరకు ఎన్ని రకాలుగా పూరితం ఆనాటి పాలకుల చెవికెక్కినాడు. వీరు ఎంతవరకు ప్రాతినిధ్యం చేసారో, అరలు వారు ఏం చేయారో, ప్రజలకే కాదు ఇప్పటికీ వారకే తెలియకుండా పోయింది. మరోచక్కటి వివరాలుమీదట, సాగునీటి సుపయోగం, తరగత కమిటీలతో చదవాలతీలకు మూతరంగం ఏర్పాటు చేసి సర్పంచులను తీసుకువచ్చేటరగా సహకారాలు. గ్రామపంచాయితీ శక్తిపంపన తక్షణం కృషిచేయాలనే తనంతో వచ్చి సర్పంచులుగా ఎన్నికైన ఎందరో విద్యావంతులైన యువతీయువకులు శ్రేణిస్థాయిలో ప్రజల సమస్యలు చూసి నిరంతరం వారితో నీయగరిపాతున్నారు. పరిశోధనాపనుల పరిస్థితులకేరక, ముఖ్యంగా నిధులలేక, కేరకం ఇచ్చినా అవి తరుసు అందర ఆదేశకేరకం వేరవేరకలా నరిగిపోతున్నారు. మరీ కొందరు ప్రజా ఒత్తిడి తట్టుకోలేక చుట్టి ఆభ్యుత్సాహి సమలుచేసి అతిథిత్తి మార్గం కేర ఆభ్యుత్సాహి చేసుకోవచ్చి సమలుచేసి కూడా చోటు చేసుకో న్నాయి. రాజాగారి కేరకం తీసుకు వరిపన నిధులను తరుసు తక్షణం ఇజ్జాలంటూ సర్పంచులు రోజ్జాకాల్చిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఇక ఆంధ్రప్రదేశ్లో అయితే సర్పంచుల పరిస్థితి మరింత దారుణంగా ఉంది. గ్రామ పంచాయితీ ప్రస్తుత ప్రజలకు కొంతమేరకు ఉపయోగ పడుతున్నాడెవేలానో సర్పంచులను మారతల ఉత్తమ ఉపిదేయంగా మార్చేసాం. రాష్ట్రాలకు నిధులు అధికారాలు కాకాలని, చట్ట ప్రకారం తమకు ఇచ్చాల్సిన నిధులు ఇవ్వాలని కేరకం ప్రకారం కావుతే పెట్టే రాష్ట్రాల అధికారాలు, స్థానిక సంస్థలకు చట్ట ప్రకారం ఇచ్చాల్సిన నిధులు, అధికారాలు ఇవ్వడానికే వెలుపకాడం అంతవరకు సుసంజమానా ఆభ్యుపరికలన చేసుకోవాలి. స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులు కొత్త చట్టాలు, కొత్త అధికారాలు, అదనపు నిధులు అందరందరిం. తమ చట్టం కల్పించిన అధికారాలతో వాటిని నిధులు ఇవ్వాలని 'మందసమంత్రి రాజధాని' అంటూ అపేక్షన చేసినప్పటికీ ఆధ్వర్యం వహించే వారూ అర్ధం చేసుకోవారు. ●

మహిళా స్వేచ్ఛ కాగితాల్లోనేనా?

బి. లలితానంద ప్రసాద్

అదిమిగిల్చిన ముద్రలు మిగిలిపోతూనే ఉండాయి. ఒక్కసారి వీరకుండా వెన్నులో పీడనస్తానే ఉండాయి. వాటిలో మరోసారి భయమేదానీ వచ్చిన కరోనా -19, ఉక్రెయిన్, ఏప్రిల్ నాల్గవం దాకా లాంటి వీరే వరకు 40నంపకులాల్లో ఎన్నడూ లేనంత ప్రస్థాబ్బులూ లాంటివి కీలకమైవిడి. ఇవిగా ఆయా వీరే అత్యంత కీలకమైవిడి నిర్వాహకాలు పునన ప్రజలు పడే అత్యంత అలా ఇంకా కాదు. ఇందుకు దాఖలులు అనేకం వీటిలో అత్యంత కీలకమైవిడి అప్సాస్సాన్లో అక్కడే తాలిబన్ పాలకులు కారణంగా మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న వీరక్షత మానా వాటి అంతటినీ నివేదించేయూ చేస్తుంది. 2021లో ఆమెరికా అప్సాస్సాన్ నుండి దూరంతర నిర్వహణకు అనంతరం ఆఫ్ఘానిస్తాన్లో వచ్చిన తాలిబన్లు అంతరికంకగా ఉండున్నట్లు వ్యాఖ్యానం గావిచారు. కానీ అది ఏమీ జరగలేదు. ఆ ప్రకటన అనంతరం అక్కడ యువకులకు మూసిన ఉద్యోగాలు, అన్ని దాతృత అక్కడకువల తల్లింట్లో తాలిబాన్లు దాఖలా దర్శకుమీదావురు. ఎవరంటే ఆకాహారులు అప్సాస్సాన్ విద్యార్థులంతలు ఆమెరికా వెళ్లి అనం తరం మిగిలిన వారు ఇప్పుడు ఎగిరిపోతూనానీ

సంసిద్ధిల్లో ఉన్నారు. కానీ వారందరికీ వీసాలకు సంబంధించిన అడ్డంకులు ఎన్నో ఉన్నాయి. కాలానుగుణంగా ప్రతిభువనలన్నీ గతంలో ఆజీవించినవే. ఈ యూనివర్సిటీ లోనివారు పునరుద్ధరణలో రెసిడింగ్ ఉన్నారు. యూనివర్సిటీ లో అర్జూనుకు అడ్మినిస్ట్రేషన్ మామూలు రాత్రి ఆదెరి బిడినీలో అన్న మహల్లో 'ఎత్తానీ' మహాశలకు దేశం కాదు, ఆదోక సంజయం' అన్న మాటల్లో ఎంతో వాస్తవం దాగి ఉంది. తాళిబట్టి, ఈ అనబడదు కర్రకే నర్తయం ముఖ్యమైన మెకానికల్ సాఫ్ట్ టెక్నీ, సాఫీ, డిజైన్ హిస్టరీలో అనందం గమనార్హం. డిసెంబరు 24న తాళిబట్టి మరో తిరోగమనంలో ఆడుగు ముందుకొచ్చారు. అక్కడి మహాశల ప్రభుత్వకేతన సంస్కరణలో దేశంలోగానీ, విదేశాల్లోగానీ మనవేయ రాదని ప్రవేశించి, అప్సార్లలో తాళిబట్టి పాలన వచ్చి యుగాలు వెైవ వేగమంతగా అడుగులేర్పొంది. అక్కడ డ్రైవేలో సంస్కల్లో మహాశలను నిదీపదండవనీ కారణం అక్కడ కొందరు తల నుండి ఆదామ వలకు బురకాలు ఢరించలేనదేమీ సాకు. వారికి ఈ పాదముఖం బంధంగా నుండి మిమ్మి నుభగ్నీకి? అక్కడ వారి జీవితాలు 'ఎమ్మెట్రోవా? సమాజము సద్భాగము' వారి నిర్వీర్యంగావెన్తే ఆ సమాజం 'ఎమ్మెట్రోవా? మన ప్రేవద

సామెతవేళ్లు వారిని ఆశాకరంలో ఆక్రమణగూ ఆడివేర్చిస్తుంటారు. నిజానికి వారు పూర్వ ఆశావేషం. ఆలాంటి ఆశామంతా ఆక్రమణ ఇవ్వదు వంశజరంలో విలవిల్లాడుతుంటే గిరిగళాశీట్లు నుంచులా ఈశా ప్రపంచం మొత్తం నివేదించుతూ వారిని కుంది. ప్రపంచమంతా ముక్తకరంతో వీడిని ఖండించడం హరిశ్చంద్రసంస్మృతానంత తెలవడం ఈ నాశన సందత్తురంలో ప్రతి ఒక్కరి కర్మవృత్తి రూపం. ఇలాంటివి ఆక్రమణలు ఎక్కడ, ఎవరు, ఏ రూపంలో మహిషా వివశ్చరణ లేక ఇతర పలు రూపాల్లో వివశ్చరణ పాలాదిన వారు ఎంతటి వాస్తానా ఏ మూత్రం క్షమార్చులకారు. విజ్ఞత, వివేకం, వివశ్చరణ గిరివారికి ఎవరికైనా ఒకే పని ఎవరు, ఎప్పుడు ఎక్కడ, ఏ రూపంలో అయినా ఒకరు చేస్తే మంచి మరొకరు చేస్తే చెడు ఏమూత్రం కాదు. దృష్టాంత సేతులు, రేతులు, ప్రావీణశాలు, కవచం, మంచన, దాన, మహానా, అదేవిన్న మానవాశా సమస్త సంగోళాలకు ముఖ్యకారణాలు. వీటిని సమైక్యంగా సమిష్టిగా వ్యవహరించే దమ మానసియత. ఈ నాశన సందత్తురంలో ఆలాంటి మానసియత సర్వత్రా వెల్లివిరియాలి. అందుకు సమిష్టి కనపపి కర్మాగారము ఈశక్తి మించడం కక్షణ అవసరం. అది భవిష్యత్ రక్షణ కవచం. ●

ప్రత్యేక చట్టాలకు నో-చుకోని ఆదివాసీలు

ఈ

శంలక్ తమ హుక్కుల సాదన కోసం అడివాసీ సమాజాలూ ఉద్యమించిన సందర్భాల అనేకం ఉన్నాయి. బ్రిటిష్ పట్టాలకు వ్యతిరేకంగా బిర్లా మోరా, సంతాలల్, తిరుగుబాట వేసారు. జరిగి జరిగి, జమీన్ కోసం సామ్రాట్ల పట్ల హోదాలో ఉన్నామని సాగుతున్న అసౌకర్యాల దోపిడీ, వీధనలను ఎదిరించారు.

అడ్డెన్ను అదేకొస్తుంది. ఈ ప్రాంతాలలో వారిని, వారి గుర్తింపును పెంచుకుందామనానీ, వారిని అభివృద్ధిపరుచుకోవటం చేయాలని నిర్దేశిస్తుంది. అక్టోబర్ 275 రాష్ట్రాల్లోని అక్రిక కోయాయపలు చేయడానానీ స్పష్టమైన బియ్యంపైన అక్రిక అక్రిక 275 కోనీ నిలవలో కేంద్ర మద్యక ఉన్న గిరిజన ఉప ప్రజాకలకలకలకలకల గిరిజన ప్రజల సుకేష్మమన్ని ప్రాధికాపించుకొన్నానానీ అనే నిర్దిష్ట కార్యక్రమాల రూపొందించే అమ్మల చేయబడ్డాయి. అయితే ఈ ప్రయత్నాల ఫలితాలపై చాలాకాలము నేనుసాంఘిక అయిదు 600 ఉందని నీవేదక ఎత్తి చూపాంది. మనదేశంలో సుమారు 600

శక్తియు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతంలో 48 శాతం సంప్రదాయక గిరిజన భూములను గిరిజనతరలు ఆక్రమించున్నారు. అదివానీ తెగలగుండు పరికరాలు, వారి నృత్యాలు ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహం లేక అంతరించుకున్నాయి. అదివానీ తొలకాలలోకి పర్వతాంధ్ర ప్రవేశించాక అదివానీ కళలు వ్యాపార సరుకులగా మారిపోయాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి యేభట్లగుమ్మన్నా అభివృద్ధి కోసమే గిరిపట్నం నేడు ఉన్నాయి. విద్య, వైద్య, రవాణా మేదురంలో గిరిజన సమస్యలు, తండ్రిగి నేటి జబ్బులయ్యాయి ఎదుర్కొంటున్నారు. నడవడానికి రోడ్డు, తాగునీటిని సౌకర్యం కూడా లేని పరిస్థితున్నాయి. ఇప్పటికీ పోడు భూముల సమస్య, అదే భూములకు పట్టాలు, ప్రభుత్వ ఆజమహుల్ కాకుండా గ్రామపంచాయతీ ద్వారా స్వయం సహకార కేసీసాపట్టం అమలు కోసం గిరిజన ప్రభుత్వం అదివానీ సర్టిఫికేట్ పోషాపట్టం కోస సాగిస్తూనే ఉన్నాయి. తెలంగాణలో రెవెన్యూ ప్రభుత్వం వీరినప్పటికీ పరిపాలన లేకగ్నంగా ప్రత్యేక గ్రామపంచాయతీలు ఏర్పాలు చేసి ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించాలి కూడా. పోడు భూములు వివ వియంహూ ప్రత్యేక కార్యాచరణ ప్రణాళికను సిద్ధం చేస్తున్నది. పోడు చేసనటులున్న అదివానీలపై, పోడు భూముల్లో అదివానీలు

అడివాన్ తెగలు గుర్తింపబడ్డాయి. భారత రాజ్యాంగం ఏరికీ పట్టు పుష్పం రక్షణలుల్నింది.1874లోనే ప్రత్యేక పెషవార్ల జిల్లా పట్టం చేయబడింది. 1917లో అడివాన్ తెగల నివాస ప్రాంతాలలో ఉమ్మడి భూమి హక్కులు ఇవ్వబడ్డాయి. అడివాన్ తెగలకు అబిడి షూమిపై హక్కులుల్నిన్ను 2006లో పట్టం చేయ బడింది. పట్టంప్రకారం అబిడి షూమిపై ఆదారపడిమిస్తున్న ప్ర గిజిన కలుంజానికీ 10ఎకరాల వరకూ పట్టాఇవ్వవచ్చు. స్థానాంతర్లం వచ్చి 75 పట్ల కావస్తున్నా అడివాన్ తెగలు తమ సంతర్లంపై భూముల నుంచి అబిడిపాంతరం నుంచి నెట్టియే బడవతున్నా. అవిభక్త సాంప్రదవకీ భూముల 170వ పట్లం అమల చేతన్నది. గిజినామ సాంప్రదవకీ భూములు గిరిజిన తెగల దక్కాల్సి. గిరిజినేతరలకు పెషవార్ల భూమిపై ఎట్టిహక్కు లేదు.

పాదాలు చేయడం, తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి చేయడం, తమ గుడినిగా తొలగించవద్దంటూ ఆకారాలను అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేయడం ఆశ్చర్యకరమే అంటే చేసుకుంటున్నాయి. 1/70 వీసా. అంటే హక్కులు చట్టం అమలు చేయాలని ప్రాంతాల్లో భూ మాన్యతాసంఘాల కమిటీ చేయాలని, ఏకపక్షి ప్రాంతాల్లో భూ మాన్యతాసంఘాల కమిటీ పాలన కల్పించాలని, ట్రిబునల్ నట్ ప్లానే నియమ సంస్కరణగా ఆడినానీలేత్ తేయించాలని, గొండు, కోయ వారికి వదలి తరగిలి వదలి వారి మాతృభాషానే బోధన చేయాలని, జి.ఐ.ఎం.3ని అమలు చేయాలని ఆడినానీలు చేసే డిమాండ్ల పరిష్కారం కోసం ప్రభుత్వం కృషిచేస్తూ గిరిజన అభి వృద్ధికి తోడ్పడి సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలవిస్తారంగా, ఆత్మవనరంగా చేయాలి డం.డి. ●

క్రువగా జీవిస్తున్నారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 244 ఆదివాసీ
 ఘోషాలు అధికంగా నివసించే ప్రాంతాలను గుర్తించాలని

ఉక్రెయిన్‌పై 36 గంటల పాటు కాల్పులు జరపొద్దు: పుతిన్

మౌరీయ జనవరి 6: రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ కిలక ప్రకటన చేశారు. రష్యాలో క్రిస్మస్ మేడుకు నేపథ్యంలో ఉక్రెయిన్లో తాత్కాలిక కాపలా విరమణ పాటించాలని తన సైన్యానికి ఆదేశాలు జారీచేశారు. రష్యా ఆధ్యాత్మిక గురువు పాట్రీయార్క్ కిరీల్ వ్లాస్కిని పరిగణనలోకి తీసుకుని పౌస్తిక కాలమానం ప్రకారం జనవరి 6న జనవరి 12 గంటల నుంచి జనవరి 7న అర్పదాత్రి 10ంటిల వరకు అంటే సుమారు 36 గంటల పాటు కాపలా విరమణ పాటించాలని రష్యా రక్షణ మంత్రిని పుతిన్ ఆదేశించారు. ప్రపంచంలోని అనేక దేశాల్లో డిసెంబరు 25న మేడుకుల జరగగా, రష్యాలో తేదీ భిన్నంగా ఉండడంతో ఉక్రెయిన్ క్రిస్మస్ మేడుకు జమ్మడు జరుగుతారు. రష్యాలో పాటు పట్టణంలోనూ కొంత మంది జనవరి 7న అర్పదాత్రి క్రిస్మస్ మేడుకు

జయపుకుంటారు. ఈ క్రమంలోనే యుద్ధానికి తాత్కాలిక విరామం జనార్దన చర్య అప్పుడవు ఘడిమిని పులిసి, కాగా ఉక్రయిన్ యుద్ధం ముగింపు దిశగా వచ్చింది వివరాలను రష్యా అప్పుడవు ఘడిమిని పులిసి తన ప్రతిపక్షినిగా పునరుద్ధరించారు. ఉక్రయిన్లో తాము స్వాధీనం చేసుకున్న భూభాగాలను రష్యాలో అంతర్భాగమని అంగీకరిస్తే ఆ దేశంలో చర్చలకు సిద్ధమని స్పష్టం చేశారు. టర్కీ అప్పుడవుని ఎల్దోగ్లోకి భోజ్లో నంధాగ్నం నందర్భంగా పులిసి ఈ విషయంలోని వెల్లడిమినిట్లు క్రైమిన్ పేర్కొంది. అంతేకాకుండా ఆమెరికాలోపాటు పశ్చిమ దేశాల ఆయుధ సాయంపైగా పులిసి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసేటట్లు తెలిపింది. అయితే ఉక్రయిన్ మాత్రం రష్యాకు తగిన గురిజాబుల రెపేయంకే వెల్లడుపుతున్నట్లంది. ఇంత నష్టం జరిగిన తర్వాత తమిళా దేశాన్ని వెన్నెక్కి తగ్గే ప్రసక్తి లేదని చెబుతోంది. ఉక్రయిన్కు ఆమెరికాలో పాటు యూఎస్ దేశాలు వడ్డతగా నిలుస్తున్న విషయం విడితేమే. ఆమెరికా పరిసర అయిదువేల, క్షిపణులతో ఉక్రయిన్, రష్యా దళాలపై విరుచుకుపడుతోంది. ఆయుధకాలం రష్యా ఉక్రమిందని తమ ప్రాంతాలను తిరిగి దక్కించుకునేందుకు పోరాటం చేస్తోంది.

ప్రపంచ దేశాల్లో 66.75 కోట్లకు
పెరిగిన వైరస్ కేసులు
67.07 లక్షలకు చేరుకున్న మరణాలు

పేదూరు, జనవరి 6: ప్రపంచదేశాల్లో కరోనా కేసులు పెరుగు తున్నాయి. ఇప్పటికే రకరకాల వేరురుట్లు సోకుతూ ప్రజలను ముప్పుకుదింపులు పెడుతున్నాయి. పేదూరు ప్రపంచంలోని చిన్న దేశాల ప్రజలను మరింత భయంకరీతులనుచేస్తోంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పక్కవారం నాటికి 66.75% మందికి కరోనా సోకి 67.07 లక్షల మంది చనిపోయారు. మరో 48,871 మందివరల్గి తీసివేసింది. రికవరీలు 63.89 కోట్లకు పైగా నమోదయ్యాయి. మరో 2.18 కోట్లమంది ఇప్పటికీ వైరస్ నో సతమతం అవుతున్నట్లు తేలింది. యూఎస్ దేశాల్లో మొత్తం 24.33 కోట్ల మంది కరోనా సోకి వారిలో 19.85 లక్షలమంది చనిపోయారు. మరో 7529 మందిపరల్గి అందోళ్ళనా ఉంది. రికవరీలు 23.79 కోట్లపరకూ ఉంటే మరో 34.26లక్షలమంది ఇప్పటికీ ముప్పువుతోపొలానుచేస్తున్నారు. ఉత్తర అమెరికా దేశాల్లో 12.19 కోట్లకు పైగా బాధితులుంటే వారిలో 15.82 లక్షల మంది చనిపోయారు. మరో 10,211 మందివరల్గి అందోళ్ళనా ఉంది. రికవరీలు 11.65 కోట్లకు పైగా నమోదయ్యాయి మరో 38.01 లక్షలమంది ఇప్పటికీ ముప్పువుతో పొలానుచేస్తున్నారు. ఆసియా దేశాల్లో 20.86 కోట్లమందికి కరోనా సోకి 15.15 లక్షలమంది చనిపోయారు. మరో 14,818 మందివరల్గి అందోళ్ళనా ఉంది. రికవరీలు 19.42 కోట్లకు పైగా నమోదయ్యాయి మరో 1.28 కోట్లమంది ఇప్పటికీ వైరస్ నో సతమతం అవు తున్నట్లు తేలింది. దక్షిణ అమెరికా దేశాల్లో మొత్తం 6.71 కోట్లకు పైగా బాధితులుంటే వారిలో 13.43 లక్షలమందిచనిపోయారు మరో 10,318 మందివరల్గి అందోళ్ళనా ఉంది. రికవరీలు 6.47 కోట్లకు పైగా నమోదయ్యాయి మరో 10.72 లక్షలమంది ఇప్పటికీ వైరస్ నో అనుపట్టల్లోకొనసాగుతున్నారు. ఆఫ్రికా దేశాల్లో మొత్తం 1.27 కోట్ల కరోనా బాధితులుంటే 2,58,370 మంది వరల్గి అందోళ్ళనా ఉంది. రికవరీలు 1.20 కోట్లకు పైగా నమోదయ్యాయి 4,44,994 మంది ముప్పువుతో పొలాను చేస్తున్నారు.

బాయ్ కాట్ సెగ తప్పించుకునేందుకు

యుపి సీం సాయం కోలీవుడ్

ముంబై, జనవరి 6: బాలీవుడ్లో 99 శాతం మంది డ్రగ్స్ తీసుకోవడం, ప్రజలకు చేరువ కావడానికి కష్టపడి పనిచేయడంపై దృష్టిసాగిస్తారని సీనియర్ నటుడు సునీల్ శెట్టి తెలుస్తోంది. సోషల్ మీడియాలో ట్రెండింగులో ఉన్న బాధు కాల్ బాలీవుడ్ అసెసర్ హావ్స్ ట్యాగ్ను తొలగించి బాలీవుడ్ పరిశ్రమను తిరిగి గాడిలో పెట్టాల్సింది ఆనవారం ఉందిని ఆభిప్రాయపడ్డారు. ఇందుకోసం ఆయన ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ సాయం కోరారు. ముంబైలో యుపి సీం యోగి, బాలీవుడ్ ప్రముఖులతో నిర్వహించిన సమావేశంలో సునీల్ శెట్టి మాట్లాడారు. కా హావ్స్ ట్యాగ్ తీసివేయాలి. బుట్టుక కల్తీని నశం చేసి ఉడకపెట్టాలి. శానీ మనవంశదండం అలా తూరు. మన కథలు, మన సంగీతం ప్రపంచానికి కనెక్ట్ అవుతాయి. కాబట్టి కళకళం లోగిండాల్ని అవసరం ఉంది. దరుయే సీం నందేనాపై ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోడీకి కూడా తెలియవేయండి అని సీం హామీ అయిన ఆయన కొరారు. కా మధ్య బాలీవుడ్ సినిమాలు సోషల్ మీడియాలో తరచూ బాధుకాల్ సెగలను ఎదుర్కొంటున్న నేపథ్యంలో ఆయన కా వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఇటీవలే పాపర్ల థాన్ సీనిమా పహాన్లోని బేవరమ్ రంగి పాట రిలీజ్ సందర్భంగా మరోసారి బాధు కాల్ ట్రెండ్ అయింది. కా పాటలో నటి డీపికా పావర్ కేశ్ కాపారు హుగ్గం డిజిటల్ డ్యాన్స్ చేయడంతో, ఇది హిందూ నమాశానికి అగౌరవం అంటూ పలువురు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. సీనిమాను బహిష్కరించాలని సోషల్ మీడియాలో పిలుపునిచ్చారు. కా క్రమంలో ముంబైకి వచ్చిన యుపి సీం యోగి ఆదిత్యనాథ్ పలువురు బాలీవుడ్ ప్రముఖులతో ముచ్చటించారు. ఉత్తరప్రదేశ్ను భారతదేశంలో ఆత్మంత పలనచిత్ర అనుకూల రాష్ట్రంగా ప్రచారం చేయడానికి ఆయన రెండు రోజుల ముంబై పర్యటనకు వచ్చారు. బాలీవుడ్ ప్రముఖులతో సమావేశం అయ్యాడు. సునీల్ శెట్టితో పాటు రవి కిషన్, జాకీ భగ్వాని, జాకీ ప్రాఫ్, రాజ్ పాల్ యాదవ్, సోనూ సోహ్రాబ్, భగీష్ కపూర్, సుభాష్ ఘుయ్ సహా ఇతర ప్రముఖులు ఈ సమావేశానికి హాజరయ్యారు.

వచ్చే యేడాదే అయోధ్య రామమందిరం

[illegible]

మందిరిని
మంత్రి అయితే
జనవరి 1న
ఆయన
దాదా
దర్బారు
ఎన్నిక
ఓ సభలో
నం చేశారు.
న్, సిపి
ం. అయ్య
ం కంటే
మమందిరి
ఇవ్వడం
నిర్వాహాన్ని
రుచుతారు.
8.1 నాటికి
అవుతుంది
హాంమంత్రి

కేంద్ర హోం మంత్రి
అమిత్ షా

యేనా మందిరం కేరళామూలాలని ఆత్మర్పణ వెలుపరించింది. ఆలయ నిర్మాణానికి అడ్డంకులు తీలించడంలో 2022 నవంబరు 2న రామాలయ అధ్యక్షుడు ఆచార్యుడు మందరం నిర్వాహకులు ప్రధాని మోడీ శరకుస్థాపన చేశారు. 2022 అరబ్బంలో రామాలయం ప్రారంభమవుతుంది డిజైన్ కి సార్వత్రిక అన్నికట్ల ఆయోధ్యా రామాలయభూమి అంశం ఉపయోగపడుతుంది వడకేందు రాష్ట్రాల పర్యటనలో ఉన్న ఆమె కి ముందుగా త్రిపురలో వర్గదీస్తున్నార. త్రిపురలో పార్టీ తొలి అన్నికట్ల రక్షణాత్మక అయిన ప్రారంభించారు. త్రిపుర డిజైన్ ప్రభుత్వం 84 అంశాల రిపోర్ట్ కార్పస్ ప్రకటించింది మరుసటి రోజే వా రక్షణాత్మక ప్రారంభించారు ప్రధాని మోడీ చేతుల్లో దేశం క్షేమంగా ఉంది. ఆమెతో కాన్గ్రెస్ లోని పురూషోత్తర ఉగ్రహ జరిగిన పదహారేళ్ల తర్వాత భారత సైనికులు పాకిస్తాన్ పరిభ్రాణానికి ప్రవేశించి అవతేషన్. రామాలయం అని నిర్వహించున్నార. అదే మో నాయకత్వంలోని జరిగినవారు.

పతనం అంచున పాక్ ఆర్థిక వ్యవస్థ

ఇస్లామాబాద్, జనవరి 6:

భారీగా తగ్గిన విదేశీ మారక నిల్వలు
విద్యుత్ వినియోగంపై కఠిన ఆంక్షలు
పెరిగిన నిత్యావసరాల ధరలు

మరక నిల్వలు భారీగా తగ్గడంతో పా
రూపాయి విలువ కూడా
అంతర్జాతీయంగా భారీగా వతనమ
తోంది. అంతర్జాతీయ సంస్థల నుం
ఆసియన్ మేర సాయం అందకపోవడ
కూడా పాక్ దీనిపైతికి కారణమైంద
ఆర్థిక నిపుణులు విశ్లేషిస్తున్నారు. దివా

దేశకు చరుకున్న ఆర్థిక వ్యవస్థను గాడిత పెట్టేందుకు అంతర్జాతీయ సంస్థల సాయం, విదేశీ రూరాల కోసం పాశ్చాత్య సంస్థల ఎదురు చూసిన కాసి, ఆశించినవేరే అరాచకపోవడంతో దిక్కుతోచని స్థితికి ఆ దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజారింది. పాకీ రూపాయి విలువ డాలర్తో పోలితే రూ. 228:1 దిగజారినట్లు దేశ సెంట్రల్ బ్యాంకు వెల్లడించింది. పాకిస్థాన్ నుంచి జనవరి 2019లో బ్రెయిన్ డ్రైన్ పోకేళ్ళ కింద

బిలియన్ డాలర్ల సాయం అందింది. గతేడాది ఆగస్టులో 1.1 బిలియన్ డాలర్లు అందింది. మరో 1.1 బిలియన్ డాలర్లు ఐఎంఎస్ నుంచి అందాల్సి ఉంది. గతేడాది ఆక్టోబర్లో పాకిస్థాన్లో సంభవించిన భారీ వరదల వల్ల మృత్యువానికి 40 బిలియన్ డాలర్లవరకు నష్టం జరిగినట్లు ప్రపంచ బ్యాంక్ అంచనా వేసింది.

**ధిల్లీ మేయర్ పీఠంపై ఉత్కంఠ
ఆప్ - బిజెపి సభ్యుల తోపులాట**

స్వామి ధీర్జీ, జనవరి 6: ధీర్జీ ముగ్గువల్
 రాకౌంరేషన్‌కు మేయర్ ఎన్నికకు ముందు
 రాకౌంరేషన్ వోటు చేసుకున్నది. నామినేటెడ్
 కౌన్సిలరు ప్రమాణం చేసి నమయంలో ఆఫీ
 బిజెసి సభ్యుల మధ్య తోపులాట చేసే
 చేసుకున్నది. దీంతో సంయమనం పాటించాలని
 ప్రిన్సిపిడింగ్ ఫీల్స్ సత్వ శక్తు (బిజెసి) తోటి
 సభ్యులకు తెలుపుచున్నది. ఇదిలా ఉండగా,
 ఎంసీడికి జరిగిన ఎన్నికల్లో ఆఫీ విజయం
 సాధించింది. ఓటమిపాలై నడుచుకోక, మేయర్
 పదవిని తామే దక్కించుకోవడాని బిజెసి ధీమా
 వ్యక్తం చేస్తోంది. ఆఫీ తరపున వచ్చి బిదూరు
 పోటీపడడుతుండగా, బిజెసి నుంచి రేఖా గుప్తా
 బరిలో నిలిచారు. మరోవైపు బ్యాంకు ఆఫ్ఫర్సిగా
 ఆమె థాకూర్‌ను ఆఫీ పోటీకొనుంది. మరోవైపు
 డిప్యూటీ మేయర్ పోస్ట్ కేసుం ఆఫీ నుంచి ఆరి
 ముహప్పాటి, ఇక్బాల్, జూజ్ కుమార్లు, బిజెసి
 నుంచి కమల్ బార్గేలు పోటీ పడుతున్నారు.
 బిజెసి కౌన్సిలర్ సత్వ శక్తు ఈ ఎన్నికకు
 ప్రిన్సిపిడింగ్ ఆఫీసర్‌గా వ్యవహరించున్నారు.
 మరోవైపు ముఖేష్ గోయల్ పేరును ఆఫీ

ప్రతిపాదించినప్పటికీ, రెస్టోరేట్ గవర్నర్ మాత్రం నిరసన అభ్యర్థిని ప్రిస్టెడింగ్ ఆఫీసర్ అని నియమించడం విశేషం. ఈ పరిణామాలపై ఆమె చీఫ్, డిప్టీ సీఎం అరవింద్ కేజ్రీవాల్ టీవీ ప్రకటనలు చేసిందివారు. ఈ ఎన్నికలను ఎట్టి ప్రభావితం చేసేందుకు యత్నిస్తున్నారని, కేంద్ర ప్రభుత్వం వెంటబడిగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఎట్టి సర్వేస్టాన్డర్డ్ మండుషేడారు. సాధారణంగా గెలిచిన ఎన్నికల్లో సీనియర్స్ ప్రాటెంట్ స్పీకర్ లేదంటే ప్రిస్టెడింగ్ ఆఫీసర్లు ఎంపిక చేస్తారు. డిప్టీ మున్సిపల్ కౌన్సిల్ గా గెలిచిన కాంగ్రెస్ అందుకోలేకపోయి ముఖేష్ గోయల్ సీనియర్. అయితే రెస్టోరేట్ ఆమెను చౌక్ ఆఫ్ లీడర్ గా నియమించుకుంది ఎన్నికల పరిణామాల తర్వాత డిప్టీ మున్సిపల్ కౌన్సిల్ డిజిటల్ ఓటమి వార్తైంది. 250 స్థానాల ఉన్న ఎంపిటీస్ 134 ఆవ్, డిజిటల్ 104 స్థానాల దక్కించుకున్నారు. కాంగ్రెస్ 9 స్థానాల మాత్రమే సరిపట్టుకుంది. తొలుత ఓటమి కాకపోతే మేయర్ పదవికి పోటీ చేయమని డిజిటల్ ప్రకటించింది. తదనంతరం పరిణామాలతో ఎందుకనీ గెలుపుపై ధీమా వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పుతిన్ది
ఊపిరి పీల్చుకొని
దాడి చేసే ఎత్తుగడ
జోబైడెన్

పాపింద్రిన్, జనవరి 6: క్రిస్మస్ వేడుకల సందర్భంగా కాల్యుల విరామం ప్రకటించిన రష్యా అధ్యక్షుడు పుతీన్ పట్ల ఉక్రెయిన్తోపాటు అమెరికా అధ్యక్షుడు అసహనాలు వ్యక్తం చేశారు. పుతీన్ ది మరింత బలసమీకరణతో దాడి చేసే అవుగద అని జోబైడెన్ విమర్శించారు.

ఆస్తులును సర్దుతీసి, చర్చిలపై దాడులు చేసేదానికి ఆయన సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కాస్త ఉదయమే పిల్లుకును సుదర్శంలో భాగంగానే క్రిక్కి ఇవ్వారని నేను భావిస్తున్నానని అని బైబిల్ ఆరోపించారు. ఇదే అంశంపై అమెరికా విడితొంకాశాఖ ప్రతినిధి నెడ్ ఫ్రైస్ కూడా ప్రకటించారు.⁵ ఆయన(పులిసి) ప్రకటనకు ఉద్దేశాలపై మాకు ఎలాంటి సమ్యక్తం లేదు. మళ్ళీ పుంజుకొని దాడి చేయడానికి ప్రయత్నించవచ్చు. పులిసి శాంతిని కోరుతున్నట్లు నదీంపడం ద్వారా ప్రచంపన్న మోగు చేయడానికి ప్రయత్నించవచ్చు. ఇది యుద్ధం గతినే మార్చేలా కోరుకున్నట్లుయే. రష్యా నిజంగా శాంతిని కనిపెంచవలసిందే. రష్యాలోని సార్వభౌమ ప్రాంతాల నుంచి బలగాలును వెనక్కి తీసుకోవాల్సి అని నెడ్ఫ్రైస్ డిమాండ్ చేశారు. 11 నెలలుగా సొగుతున్న యుద్ధానికి పులిసి తాత్కాలిక నిరాశం ఇస్తున్నట్లు గురువారం చేసిన ప్రకటన వట్టి క్రియోనే కన్సృతాధికారులు కూడా అనుమతాలు వ్యక్తం చేశారు. పులిసిది ప్రచారం చేయగదా అని వారు విమర్శించారు. ఈ నెల 7న రష్యా సంప్రదించిన ప్రకారం క్రిస్టిన్ నెలపల్ల దీనం. కాబట్టి విరమణను రష్యాలోని సంప్రదించాక చర్చి అధిపతి పోలియార్గ్ కిరిల్ ప్రతిపది అనుమతం చేస్తుంది తేలివిన ప్రతిపత్తి కుప్రచారం మధ్యాహ్నం నుంచి శనివారం అర్ధరాత్రి వరకు కాబట్టి విరమణ ప్రకటించారు.

**శివసేన ఎంపి సంజయ్‌రాత్‌కు
నాన్ బెయిలెబుల్ వారెంట్**

ముంబైలు, జనవరి 6: ఓ. పరమ హంస న్యాయవాది డా. కృష్ణమూర్తి శివసేన(యునైటెడ్) ఎంపీ సందర్శనార్థం కృష్ణా డియలైజిస్ వారిలో (ఎన్ఎస్ఐడబ్ల్యూ) జారీ అయింది. ముంబయిలోని ప్రత్యేక మెడికల్ కేర్స్ కుశ్రవాలా ఈ ఆడిటూ జారీ చేసింది. డిజిటీ నేత కీరటి సోమయాజీ, అయిన భార్య మృణా సోమయాజీ వేసిన పరమ హంస న్యాయవాది డా. కృష్ణమూర్తి శివసేన(యునైటెడ్) ఎంపీ సందర్శనార్థం కృష్ణా డియలైజిస్ వారిలో (ఎన్ఎస్ఐడబ్ల్యూ) జారీ అయింది. గతంలో ఈ కేసుకు సంబంధించి కేర్స్ ఆడిటాలకు అనుగుణంగా రౌండ్ హేజరు కానందుకు ఈ ఆడిటూ జారీ అయ్యాయి. అనుగుణంగా జారీ అయిన విషయం తన న్యాయవాది సన్నీజైన్ ద్వారా తెలుసుకొని, దానిని రద్దు చేయించుకునే ఉద్దేశంతో డాక్టర్ పూజాపూజీన కేర్స్కు హాజరయ్యాడు. అందుకు స్పందించిన న్యాయమూర్తి ఈ నెల 24న కేర్స్కు హాజరు కావాలని రౌండ్ హేజరు అడిగివచ్చారు. ఎన్ఎస్ఐడబ్ల్యూ రద్దు చేశారు.

మంబులు సమీపంలోని మీరా భయంకరండ్ల మున్నపల్లె కార్పొరేషన్ వద్ద
 పరిధిలోని పట్టణే టాబూలైజ్ నిర్మాణం, నిర్వహణకు సంబంధించి కీర్తిబిల్
 సోమయ్య, ఆయన భార్య వారి 100 క్లోజ్ కు బజ్జీలోకి పాల్గొన్నారు నంబయ్య
 ఆలోచించినందుకు వారు పరుపు నష్టం కేసు దాఖలు చేశారు. సోమయ్య దంపతులకు యువ ప్రతిష్ఠా
 పేరుతో ఓ న్యూటన్ సంస్థ ఉన్నది. ఈ సంస్థ ద్వారా నిర్వహించే కార్పొరేషన్ల విషయంలో అసెస్టియన్
 పాల్గొన్నారు. రాష్ట్ర ఆరోగ్యదళంలో ఈ కేసు నమోదైంది. మేడూ సోమయ్య మంబులవారి రుదు
 కాలేజీలో ఆరాగ్ని కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసర్ గా పని చేస్తున్నారు.

**ಒಕ್ಕೂಟಜಾಲ ಕರ್ನಾ ಕೆನುಲು 226, ಮೈಷಿ ಅಧ್ರು
ದೇಶಂಲಿ ಮೊತ್ತಂ ಕರ್ನಾ ಬಾಥಿತ್ರುಲು 4,46,79,547**

ప్రధానాచార్య ప్రధాన ప్రతినిధి హైదరాబాద్,జనవరి6: భారత్ లో కరోనా వైరస్ వ్యాప్తిని నిర్మూలించి, గడిచిన 24 గంటల్లో దేశవ్యాప్తంగా 226 కేసులు నమోదయ్యాయి. 547 కి ఉద్ధరించారు. ఇప్పటివరకు దేశంలో కరోనా బారిన పడిన మొత్తం బాధితుల సంఖ్య 4,46,79,547 కి చేరిందని ప్రకటించారు. దేశంలో కరోనా కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వెల్లడించినది.మొత్తం బాధితుల్లో ఇప్పటి వరకు 4,41,46,330 మంది కోలుకోగా 2503మంది దేశంలోని వివిధ ఆసుపత్రుల్లో చికిత్స పొందుతున్నారు.ఇప్పటి వరకు దేశంలో కరోనా కారణంగా మృతి చెందినవారి సంఖ్య 5,30,714కు చేసినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించినది.ప్రస్తుతం దేశంలో కరోనా వైరస్ బారినపడి కోలుకుంటున్న వారి(రికవర్ రేటు) 98.81 శాతంగా ఉంది.దేశంలో కరోనా కారణంగా మరణాల రేటు 1.19శాతంగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రి కల్వెసారి పాజిటివ్ కేసుల సంఖ్య 81,36,748కి చేర్చగా,79,98,98 మంది వరకు కోలుకున్నారు.

బెంగళూర్, జనవరి 6: సమయపాలన విషయంలో బెంగళూర్‌లోని కెంపెగౌడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి ప్రపంచంలోనే రెండోస్థానం లభించింది. యుక్త కేంద్రంగా పని చేసే ఏవియేషన్ అసోసియేట్స్ సంస్థ సీరియమ్ 2022 యేడాదికి నిర్వహించిన సర్వే గణాంకాల ప్రకారం బెంగళూర్ ఎయిర్పోర్టుకు ఈ ర్యాంక్ లభించింది. 2022 యేడాదికిగాను 2,01,897 సర్వీసులను విమానాశ్రావిన ఎయిర్పోర్టు 84.08 శాతం సమయపాలనను రికార్డు చేసిందని సీరియమ్ తన నవేదికలో పేర్కొంది. సమయపాలన విషయంలో

సుప్రీంకోర్టుకు
వచ్చిన చీఫ్ జస్టిస్
కుమార్తెలు!

[illegible]

ఆజాద్‌కి షాక్..యూటర్న్ తీసుకున్న కశ్మీర్ నేతలు

శ్రీనగర్, జనవరి 6: జమ్ముకశ్మీర్లో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఊరట లభించింది. ఇప్పటికే ఆ పార్టీ ప్రధాన నేతగా ఆయన గులాంనవిల్ అజాద్ గుడిచె పెప్పడంలో ఆయన మద్దతుదారులంతా కాంగ్రెస్ ను వీడారు. శుక్రవారం దేశ రాజధానిలో పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీ కేసీ వేణుగోపాల్ సమక్షంలో 17 మంది నేతలు తిరిగి కాంగ్రెస్లో చేరారు. మాజీ డిప్యూటీ సీఎం తారాచంద్, మాజీ పీసీసీ టీవీ షేక్రాదా ముహమ్మద్ నయ్యద్, మాజీ మిసీల వీరేంద్ ఉన్నారు. వ ఎరికాన్స్లోజల్లో భారత్ జోడో

యాత్ర జమ్యుత్‌ఖర్‌లో ప్రవేశించనున్న నేపా
 ధ్వజంలో ఈ చేరిక పాక్షికి ఉత్సాహమివ్వనుంది
 భారత్‌ జోడే యాత్ర దేశంలో అతివిప్లవ
 ఉద్దేశపూరితా మారింది.
 దీంతో వీరంతా తిరిగి పార్టీలోకి రావాని
 నిర్ణయించుకున్నారు అని అన్నారు. అయితే ఇంకా
 ప్రారంభం మాత్రమేనని, యాత్ర జమ్యుత్‌ఖర్‌లో
 ప్రవేశించిన దేశాన్ని జగ్గం వేయాలనుకునే వారు
 పాక్షికి చేరుతారని చెప్పారు. అంగ్లాగ్ని
 నిధాంతాన్ని నమ్మవారికి యాత్ర లోకి అహ్మద్‌

శింధని తెలిపారు. ఇతర పార్టీ నేతలు పరమాఖ్టా జిల్లా, ఓమర్ జిల్లా, అబ్దుల్లా, మహబూబా నగర్ లులను కూడా యాత్రలో మెల్లంబారిన అన్నారు. కొన్ని నెలల క్రితం జమ్మ్యకశ్మీర్ కిలక నేత గులాంనబీ ఆజాద్ కాంగ్రెస్ వీడిన విషయం విడిచేను.

ఆ తర్వాత డెమాకట్ లీగ్ ఆజాద్ పార్టీని ఏర్పాటు చేశారు. ఆయనకు అందగా

మధ్యపదారులు కూడా కాంప్రగెనను వీడి ఆజాద్ పార్టీలో చేరారు.

సమయపాలనలో
బెంగళూర్ ఎయిర్ పోర్టుకు
ప్రపంచంలోనే రెండోస్థానం

మెదటిసార్థానం టోక్యోలోని హనేడా విమానాశ్రయానికి దక్కింది. గతేడాది ఈ విమానాశ్రయం నుంచి 3,73,264 విమాన సర్వీసుల్ని నిర్వహించగా 90.33 శాతం సమయపాళన నమోదైంది. ఢిల్లీలోని ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి ఏడోస్థానం లభించింది. ఈ ఎయిర్పోర్టులో 4,11,205 విమాన సర్వీసుల్ని నిర్వహించగా, 81.84 శాతం సమయపాళన నమోదైంది.

అలా సేవలోకి అడుగుపెట్టా... 2005లో చేపట్టిన పరదలు వచ్చాయి. ఏకాదశిగా కురిసిన వర్షానికి ఎంతోమంది పస్టులున్నారు. ఇంటెదురుగా ఉన్నావిడకి వందకోవడానికి కట్టలు కూడా లేని పరిస్థితి. అలాంటివారి కోసం ఇంట్లోనే వంట చేసి ఆహారం పొట్టాలు, దుప్పట్లు పంచడం మొదలుపెట్టా. అప్పుడే వరల్డ్ వెల్ థీయంగ్ అనే సంస్థను స్థాపించి.. జీవితాంతం సేవచేయాలని నిర్ణయించుకున్నా. ఆ తర్వాత నాకు వెల్చర్ల మండలంలోని ఓ మారుమూల గ్రామంలో టీవర్గా తోలి పోస్టింగ్ వచ్చింది. అక్కడ పాఠశాలలో కనీస పనితీరులేవు. సగం మంది పిల్లలు మధ్యాహ్న భోజనం కూర్చుని చేస్తుంటే తక్కినవాళ్లు నిల్చున్నారని దుస్థితి. ఈ సమస్యల్ని పరిష్కరించాల్సిందిగా ఎంతమందిని అడిగినా లాభం లేకపోయింది. దాంతో.. నా జీతంతో పాటు. మావారిని సహాయం తీసుకుని నాలుగున్నర లక్షలు పెట్టి అక్కడ పాఠశాలలు కల్పించా. ఎనిమిదేళ్ల నుంచి ఒక ఆశ్రమాన్నీ నిర్వహిస్తున్నా. ఆర్థికంగా ఏ అండాలేని 26మంది పిల్లలు ఇక్కడ ఉంటున్నారు.

ఆత్మరక్షణ విద్య అవసరం.. అందుకే నేనే పాఠశాలలో పని చేసినా అక్కడి పిల్లలకి తైక్వాండో ఉచితంగా నేర్పిస్తుంటా. నా ముగ్గురు కూతుళ్ళూ కరాటే, ఛెస్, బిల్డలేఖనాల్లో జాతీయ స్థాయిలో బంగారు పతకాలు సాధించారు. పోటీల్లో పాల్గొనడానికి ఏ పిల్లలకు ఆసక్తి ఉన్నా.. వాళ్లనీ ప్రోత్సహించే పనిపిస్తుంటాను. మా సంస్థ వార్షికోత్సవానికి ఏటా రక్తదాన కార్యక్రమాలు నిర్వహించి, ఆ రక్తాన్ని తలసేమియా పిల్లలకోసం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు అందిస్తున్నాం. బాల్య వివాహాలు ఎన్ని కష్టాలు తెచ్చిపెడతాయో నాకు తెలుసు కాబట్టి.. అవి ఎక్కడవగా జరిగే గ్రామీణ మహిళలకు అండగా ఉండేందుకు క్యాండ్లెట్లు, విస్తరాకుల తయారీ వంటి వాటిలో శిక్షణ ఇస్తున్నా. 300 మంది పైచిలుకు ఈ శిక్షణ అందుకున్నారు. దాని ఆధారంగా వాళ్లంతా ఎంతో కొంత ఉపాధిని పొందుతున్నారు. ఎ.పి. ప్రభుత్వం నుంచి రెండుసార్లు ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డును పొందాను. సావిత్రీబాయి పూలే నేషనల్ ఫెలోషిప్, తెలుగు సాహితీ పురస్కారం వంటివి ఎన్నో అందుకున్నా. ఎన్ని అవార్డులు వచ్చినా సేవను మించిన సంతృప్తిని లేదని అనుకుంటాను.

సేవలోనే నా సంతృప్తి

టీవరమ్మగా పిల్లలకు విద్యాబుద్ధులు నేర్పుతానే.. సేవకీ సై అంటున్నారామె. చిన్నతనంలోనే వివాహం, అపై కుటుంబ భావ్యతలు మీదపడ్డా.. సంకల్పం బలంగా ఉంటే ఇవేమీ ఆడవాళ్లను అడ్డుకోలేవు అని నిరూపించారు సర్పా రావుపేటికి చెందిన **డాక్టర్ సాంబెలు శాంతిబాయి..**

తన మనసులోని మాటను తెలుసుకుందాం.. మేం ముగ్గురు అక్కాచెల్లెల్లం. అమ్మ ఆరోగ్యం బాగాలేదని మాకు అరునెలల వ్యవధిలోనే పెళ్లిళ్లు చేశారు. అలా 18 ఏళ్లకే పెళ్లి.. ఆ తర్వాత ముగ్గురండపిల్లలు. ఇదేనా జీవితం అని నిరాశ పడుతున్న సమయంలో మావారు నరసింహారావు చదువుకోమన్న, సభిన పనిచేయడానికి వెనకాడొద్దని ప్రోత్సహించారు. ఆయన పోలీస్. అలా ఆయన ప్రోత్సాహంతోనే.. చదువుకుంటూనే.. టైలరింగ్, ఆత్మరక్షణ విద్యలు, లలిత సంగీతం వంటివన్నీ నేర్చుకున్నా. 2008ఎలీపి సెటిల్ హిందీ హిందీ భాషలో స్టేట్స్ లెవల్ ర్యాంకు సాధించా. ఎంఎ హిందీ, బిఇడి చేశా. 2014లో..హిందీ ఉపాధ్యాయనిగా ఉద్యోగం వచ్చింది. ప్రస్తుతం పల్నాడు జిల్లా మాచర్ల మండలం జమ్మలమడుక గ్రామంలో ప్రభుత్వ ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలో హిందీ టీచరని.

ఇప్పటివరకూ అద్ద ఇంట్లోనే ఈ ఆశ్రమం నిర్వహించినా, ఇక నుంచైనా సొంత భవనం ఉండాలని నిర్మాణాన్ని మొదలుపెట్టాం. ఇందుకోసం నా బంగారాన్ని తాకట్టు పెట్టాను. నేను, మా వారు.. మా జీతాల్లో 60శాతం ఇలా సేవా కార్యక్రమాల కోసమే వెచ్చిస్తున్నాం. వీరాశాలు ఆశించకూడదనుకున్నాం. ఇక ప్రతివోటా మా బడి పిల్లలతో హిందీ పరీక్షలు రాయుచున్నాను. దాని వల్ల పిల్లలకు మరొక భాష మీద పట్టొస్తుంది. సర్టిఫికేట్ వాళ్లకు ఉపయోగపడుతుంది. అందుకే శిక్షణ అందిస్తూ పరీక్ష ఫీజులూ నేనే చెల్లిస్తా. అలా నాలుగువేల మంది పిల్లలతో రాయించా.

అత్తి విశ్వానం కోసం.. నేను తైక్వాండోలో గ్రీన్ బెల్ట్ సాధించాను. ప్రతి ఆడపిల్లలకూ

అకట్టుకునే చిట్టి ముత్యాల చోకర్

హాయిగా నిద్రపోండి..

పిల్లలు ముద్దుగా బొద్దుగా ఉంటే చూడటానికి బాగుంటుంది? నిజానికి అలా ఉంటేనే ఆరోగ్యమని వాదించండి తల్లులు భావిస్తుంటారు. కానీ పిల్లల్లోనూ ఊబికాయం ఉంటుంది. అది వాళ్లని శారీరకంగానే కాదు. మానసికంగానూ దెబ్బతీస్తుందంటున్నారు నిపుణులు. యేల విశ్వవిద్యాలయంలం తాజా అధ్యయనం ప్రకారం బాగా బరువున్న పిల్లల్లో మొదడు ఆక్రటి భిన్నంగా ఉంటోంది. దానిపై పొర కూడా పలువగా తయారవుతోంది. ఇవి మొదడు పనితీరుపై ప్రభావం చూపుతాయి. అలాంటి విధానంలో లోపాలు, భావోద్వేగాలపై పట్టులేకపోవడం వంటి ఎన్నో దుష్ప్రభావాలు కారణమవుతున్నాయట. 9,10 ఏళ్ల వయసున్న

బొద్దుగా ఉంటే.. బుర్రకు సమస్య

పిల్లలు 12 వేలమమందిపై చేసిన అధ్యయనంలో ఈ విషయాలను కనుగొన్నారు. అంతకు మించిన వయసు ఉన్నవారిపై చేసిన పరిశోధనలోనూ ఇదే ఫలితాలు కనిపించాయి. కాబట్టి.. పిల్లల బరువు విషయంలో చిన్నతనం నుంచే జాగ్రత్త తప్పనిసరిని హెచ్చరిస్తున్నారు. తాజా కూరగాయలు, వండ్లు, పప్పు ధాన్యాలకు ఆహారంలో ప్రాధాన్యమివ్వండి. తక్కువ కొవ్వున్న పాలు, పెరుగు, టీజీ, వంటివి మించిడే! చిరుదాన్యాలు, గుడ్లు, చేప వంటివి తరచూ ఇవ్వొచ్చు. చక్కెర, తీపి వదార్లాలకు దూరంగా ఉంచాలి. కాల్షియేటెడ్ పానీయాలు, జంక్ ఫుడ్, ఉప్పు అధికంగా ఉండే చిరుతిళ్లు దరిచేరినయొద్దు. పిల్లలను వీటికి దూరంగా ఉంచడం కాస్త కష్టమైన వసే!

కాబట్టి, వాటికి వారానికొక్కసారే అనో, ఏవైనాప్రత్యేక సందర్భంలోనే అని పరిధలు విధించండి. రోజూ కనీసం ఓ గంట అటలు ఆడలా, వ్యాయామం చేసినా చూడండి. దాంతో ఎముకలు దృఢంగా అవడమే కాదు. మొదట చురుగ్గా మారుతుంది. చదువుతోపాటు పజిల్స్, నృజనాత్మకతకు వీలుండే ఆంశాలకు ప్రాధాన్యమిస్తే మేలు. ఫోన్, టీవి సమయాన్ని గంటకు మించనీయొద్దు. ఇది మొదడుపై ప్రభావం చూపేదే. మనకుంటే పిల్లలకు ఎక్కువ నిద్ర అవసరం. కనీసం 8-9 గంటల నిద్ర కచ్చితంగా ఉండేలా చూసుకోండి. అప్పుడే ఆరోగ్యంగా ఎదుగుతారు. □

యూనివర్సిటీ అధ్యయనం. మహిళల కంటినిదా నిద్రపోతే చక్కని నిద్రయాల తీసుకోగలుగుతారు. ఇది వాళ్లని తెలియజేసే దూసుకెళ్లలా చేస్తుందని అంటున్నారు ఈ అధ్యయనాన్ని నిర్వహించిన అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ లీమిక్. అలాగని ఈ నూత్రం మగవాళ్లకూ మగవాళ్లకూ పనిచేస్తుందనుకుంటే తప్పులో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ లీమిక్. అలాగని ఈ నూత్రం మగవాళ్లకూ పనిచేస్తుందనుకుంటే తప్పులో కాల్సినట్లే. ఇది అడవాళ్లకు

టీ.యమ్. దమయంతి సనత్ సగర్

మా చిరునామా: ఎడిటర్, వార్త (చెలిడెన్), హైదరాబాద్ - 500080. మొబై: cheli@vaartha.com

396. డిజిఆర్ మిల్టర్స్, లోయర్ హ్యాండ్ కండ్, హైదరాబాద్ - 500080. మొబై: cheli@vaartha.com

22వ పాశురం

లంగడి మా జ్ఞానరశ్మి లభిమాన బంగమాయే వన్న నిన్ పళ్ళక్కట్టి త్తేళే శంగ మిరుప్పారే పోలే వన్న తల్లి మ్మియిదోమ్ కింగిణివాయ్ చెయ్త తామరైప్పుప్పొళే శంగడి శితిచ్చితేయేయ్మేలే విళియావో శింగళు మాదిచ్చియను మెళునాల్లోలే లంగడింగుంగి శ్శింగి మేలే పోక్కరియేల ఎంగళేమేలే శాబుళిశ్శేలే రెమ్మవాయ్.

ఇరవై రెండవ పాట

సర్వము తామని సర్వము తామని అవని అంతయు తమ దన్న అపాము చేత విర్రగిగడ రాజాజిరాజాలంత వర్ణిమాలిని సర్వలోకైకనాథ నీపాదపీటకింద అల్లవల్లన

శరీరసూర్యులవతరించినయట్లు మెల్లమెల్లన నీ కనుల కమలాలు విప్పి చల్లవల్లగ కరుణ వర్షించు కమలనాథ జలకమాడాలి మనమంత జగన్నాథ జన్మజన్మల మా పాపములంతరించ మేమునొదిన మానోము పంటపండ.

భావం: సుందరమైన, విశాలమైన ప్రదేశములను ఏలుతున్న, ఎంతోమంది రాజులు తమకంటే గొప్పవారు లేరని అహంకారమును వీడి, తాము జయించిన సార్వభౌముని సేవసేవను క్రింద సమాచారముల చేరినట్లు, మేము కూడా నీ సేవసేవను క్రింద గుంపులు గుంపులుగా చేరినాము. గోపికలు కృష్ణునితో అంటున్నారు. చిరుగంట ముఖ మువల విడియన్న తామరపూలను పోలిన, వాళ్ళల్లముతో ఎరగా నున్న, నీ కనులను మెల్ల మెల్లగా విప్పి మాపై ప్రసరింపజేయుము. సూర్యచంద్రులు ఆకాశములో ఒకేసారి కనబడితే ఎంత ఆనందం ఉంటుందో, ఆ అందము గల నీ రెండు నేత్రములు మాపై పడునట్లు చేయి. అప్పుడు ఏమైన శాపములుంటే అవి తొలగిపోతాయని వెలుపలి గోపికలు కృష్ణునితో చెబుతున్నారు ! ఫలం: అహంకారం నశిస్తుంది. □

ఆరోగ్య భాగ్యం

అరుదుగా కన్పించే వ్యాధి చూడడానికి సాల్మోనెల్లా (పెద్దమ్మవారు) లాగా ఉంటుంది. కానీ వ్యాధి తీవ్రత తక్కువగా ఉంటుంది. (మైల్డ్ రకం). దీన్నే ఇన్ఫెక్షన్ వైరల్ జూనోటిక్ డిజీజీ అంటారు. ఇది ఆల్టోవైరస్ వైరస్ తరగతికి చెందిన మంకిపాక్స్ వైరస్ వల్ల వస్తుంది. ఇది జంతువుల నుండి మనుష్యులకొస్తుంది. ఇది ఆఫ్రికాలో వర్షం ఎక్కువగా పడే అటవీ ప్రాంతంలో, ట్రోపికల్ ఏరియాలో ఎక్కువగా వస్తుంది. మొదట దీన్ని డెన్మార్క్ లోని కొన్ని జాతుల కోతుల్లో 1958లో గుర్తించారు. మొదట మనుషుల్లో 1970లో గుర్తించారు. 11 ఆఫ్రికన్ దేశాల్లో దీన్ని గుర్తించడం జరిగింది.

ఇది రెండు రకాలుగా కన్పిస్తుంది. 1. సెంటెల్ ఆఫ్రికాలో కన్పించే డీఎన్ఎ రకం. 2. పశ్చిమ ఆఫ్రికాలో తక్కువగా కన్పిస్తుంది. అరుదుగా ఇతర దేశాల్లో యుఎస్లో కన్పిస్తుంది. వ్యాధిగ్రస్తమైన జంతు వుల్లి ఫునా నుండి టెక్సాస్ లో ఎగుమతి చేసేటప్పుడు 2003 వసంతకాలంలో యుఎస్లో కన్పించింది. 2022లో యురేప్ అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా దేశాల్లో యుఎస్లోని కొన్ని ఎండమిక్ ఏరియాలో వ్యాపించింది. వ్యాప్తి : డైరెక్ట్ కాంటాక్ట్ ద్వారా, రక్తం, దగ్ధం వల్ల, స్రావాలవల్ల, పొక్కుల వల్ల, దుప్పలు, తాడం వల్ల, గాలిద్వారా, కోతులు, పిల్లలు, ఎలుకలు, కుక్కలు, ఉడతల ద్వారా, శ్వాసద్వారా, శ్వాసకోశాలు, కళ్ళు, నోరులోని జిగురుపొరల ద్వారా, గాయాలు, గాట్ల ద్వారా, ఎంగిలి ద్వారా, అల్పగ్ని ద్వారా, శృంగారం ద్వారా వ్యాధి వ్యాప్తి చెందుతుంది. ఇన్ఫెక్షన్ సోకినా 5-12 రోజులకి వ్యాధి లక్షణాలు కన్పిస్తాయి. వ్యాధి లక్షణాలు: ఇది మూడు రకాలుగా కన్పిస్తుంది. 1. రాష్ రావడానికి ముందే పూజ జ్వరం లక్షణాలు కన్పించడం. 2. కొందరిలో రాష్ వచ్చిన తర్వాతనే ఇతర లక్షణాలు కన్పించడం. 3. కొందరిలో రాష్ మాత్రమే కన్పించడం ఉంటుంది. పలి, వజ్రు, జ్వరం, తలనొప్పి, నీరసం, కండరాల నొప్పులు, వళ్ళు నొప్పులు, నిస్సత్తువ, పొక్కులు మొదల మొదలమీద లాగా ఉంటుంది. నీటి పొక్కులు ఏర్పడి చీము పట్టి

డాక్టర్. కె. ఉమాదేవి, తిరుపతి

దురదలుంటాయి. మొదట జననోద్రియాలు, ముఖం పై 95%, అరచేతులు, అరకాళ్ళపై 75% ఆననం, కాళ్ళు, ఛాతీ, నోరు కళ్ళు, 20%పై పొక్కులు ఎక్కువగా కన్పిస్తాయి. తర్వాత జెనిటల్, నోటిలో అల్సర్ ఏర్పడతాయి. కండకలక, తుమ్ములు,

మంకిపాక్స్

దగ్గు, కండకలక, వికారం, వాంతులు, లింఫ్ గ్రంథుల వాపు డీ హైడ్రేషన్, ఆకలి లేకపోవడం వంటి లక్షణాలుంటాయి. ఇది ఎక్కువగా విదేశీ ప్రయాణికుల్లో, పిల్లల్లో, పురుషుల్లో కన్పిస్తుంది. □

సన్నగా తరిగిన క్యాలిఫ్లవర్, క్యాలిఫ్ల ముక్కల్ని ఉప్పు కలిపిన నిమ్మరసంలో నాన జెల్లండి. కావాల సుకున్న పుడు పెరు గన్నంతో పాటు తినవచ్చు.

చెలి చిట్కా

25 పుక్కులు 25 వరుసలు సరిపక్కులు

16 పుక్కులు 4 వరుసలు 4 వరుస సరిపక్కులు

గుడిపాటి నాగలలిత విజయవాడ

